

[Bøgholm.]

går mindst lige så vidt som de tilsagn, noget Commonwealthland har opnået i England. Jeg synes ikke, at det er en historisk rigtig betragtning, udenrigsministeren gør gældende her, for man kan ikke se bort fra, at de tilsagn, som Commonwealth fik fra England ved Ottawakonferencen, betød overordentlig meget. Det er ikke noget, der blot er historie, for der blev på basis af disse Ottawaoverenskomster truffet en lang række aftaler af ganske afgørende betydning både med hensyn til hele udviklingen af verdensrigets banksystem og overmåde mange andre økonomiske tråde, der er spundet videre efter Ottawaaftalen. Jeg synes, at dette bør tages med ind i billedet.

Der er endnu et forhold, som ikke bør overses; jeg ved nok, at den højtærede udenrigsminister naturligvis kan svare mig, at de indrømmelser, dominions fik ved Ottawakonferencen, i mellemtiden i ret høj grad er blevet udhulet gennem den inflation, der er foregået, det er ligetil. Det er imidlertid således, at der rent principielt er en afgørende forskel mellem de tilsagn, der er blevet givet Commonwealth på Ottawakonferencen, og som senere blev videre udviklet, og de tilsagn, som er givet Danmark. De tilsagn, der er givet medlemmer af det britiske verdensrige, er præferencer, mens der for Danmarks vedkommende først og fremmest er tale om ophævelse af bacontolden. Jeg giver naturligvis den højtærede udenrigsminister ret i, at denne ophævelse i øjeblikket nogenlunde ensidigt vil komme Danmark til gode, men bortset fra, at det ikke drejer sig om noget stort beløb — ca. 130 mill. kr. i relation til den danske eksports mere end 8 milliarder kr. — er der jo ingen, der kender fremtiden og ved, om ikke andre lande under andre forhold, der måske ikke ligger så langt ude i fremtiden, vil kunne nyde godt af den indrømmelse og den toldfrihed, der i øjeblikket tjener den danske baconudførsel til England. Jeg synes i det hele taget, at den måde, hvorpå man har behandlet dette problem, i alt for ringe grad tager hensyn til de linjer, der fører ud i fremtiden, ligesom man i alt for høj grad har anlagt en statisk betragtning. Det, det gælder om, er netop at søge at se ud i fremtiden.

Det er efter min opfattelse også en

svaghed, at vi, når vi træder ind i dette markedsområde, træder ind sammen med England alene og ikke sammen med det britiske verdensrige. Med de store interesser, som vi alle er klar over dansk eksport har og i den kommende tid vil få på de oversøiske markeder, vel ikke mindst inden for det britiske verdensrige, er vi kommet i en situation, hvor indrømmelser på det nye frihandelsområde over for Commonwealth intet vil betyde, for Commonwealth har i forvejen på det afgørende område inden for frihandelsområdet, nemlig inden for det engelske område, de indrømmelser, der er nødvendige, og vil kunne opnå andre under den videre udvikling. Det, der er af interesse for medlemmerne af det britiske Commonwealth — det bør vi se i øjnene fra vor side — vil nu engang være at komme i forbindelse med de seks. Det blev sagt for ikke længe siden af den sydafrikanske statsminister, og det er gang på gang blevet sagt i Australien og i New Zealand samt i mindre omfang i Canada. Australien og New Zealand forbereder sig allerede på et stærkt fremstød inden for de seks' område, for det er her, de store muligheder ligger for de oversøiske industrier.

Det er klart, at Danmark ved at gå ind i frihandelsområdet i høj grad vil afskære sig fra at komme i betragtning på de oversøiske markeder, hvor en så stor del af vor økonomiske fremtid trods alt vil blive afgjort.

Et af de problemer, der ikke er nået frem til løsning, er det nordiske problem. Det skulle have været løst allerede i 1946 eller 1947, men alt dette er historie, de psykologiske forudsætninger var ikke til stede dengang. Jeg kan ikke se rettere, end at problemet de sidste år har været lidet realistisk behandlet, og det har kun tjent til at forhale andre forhandlinger og forhandlingsmuligheder, at man fra nogle sider i Danmark har regnet med muligheden for, at det store nordiske marked kunne blive en kendsgerning. Der lyder i den højtærede udenrigsministers agitation herfor ligesom de sidste klange fra studentermøderne omkring midten af det 19. århundrede med megen ringe realisme. Men når det er sagt, vil jeg yderligere bemærke, at jeg tror, det er af betydning — og jeg tror, at man inden for alle demokratiske